

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6 • Telefon broj 2177 • Račun Poštanske štedionice br. 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

Ljubljana, 10 januara 1936
God. VII • Broj 2

NARASKRSNICI DVEJU GODINA

Idući svojim utvremenim i neotstupnim stazama, koje su urezane u granitne stene sokolske izdržljivosti i postojanosti, Sokolstvo naše zastaje za čas u tom svom naprednom hodu, bača pogled na dela koja je posvršavalo i upire svoje oči u vedru sutrašnjicu. Kao s pregleđnog i istaknutog visa, toliko potrebnog oku predvodnika, ono na raskrsnici dveju godina beleži uspehe koji su za svakoga vidni i uočljivi i očrtava zadatke, nevidne i magličaste, ali nepromasne volji i odlučnosti sokolskog.

Naše sokolsko bratstvo, našu sokolsku jednodušnost, negovali smo, kao i uvek do sada, sa svom braćom sokolskom i slovenskom, bili oni na dalekom severu ili na bliskom jugu. Iskrena i bratska ljubav, koja nas iz daleke prošlosti veže za češkoslovačko Sokolstvo, podržava se na divotan i bratski način tako, da gordošću ispunjava sreća i njihova i naša. Nije bilo nijednog važnijeg momenta u životu i jednog i drugog Sokolstva, a da se on nije popratio, ako ničim drugim, a ono toplo rečju i stiskom bratske desnice. Braća, iskrena i saosećajna braća, bili smo češkoslovačkoj braći i u danima tuge, kada su oplakivali preoranu smrt nezaboravnog našeg prijatelja i dobroželitelja brata Vincenca Stjepaneka; i u danima zabrinutosti, kada se njihov prvi sin i Soko, veliki neimar slobode i samostalnosti češkoslovačkog državnog života, brat Toma Masarik, pod teretom u muci i u radu preživelih godina i pod bremenom državnih dela, preko kojih istorija neće čutke preći, povlačio s najčešćem mesta, na koje jedna nacija može da postavi, na koju najodabranijeg svoga sina; i u danima radosti, kada se ta zabrinutost zamjenila zadovoljenjem, što sedi državnik i dalje ostaje budan čuvar stečene slobode i što na njegovom mjestu dolazi najdostojniji njegovog zamenika, državnik svetskoga glasa, dr. Eduard Beneš.

Iste bratske veze spajale su nas i s bratskim poljskim Sokolstvom. Sudjeluju je htela, da su te veze ovoga puta naše svoj naročiti i bratski izraz u bolu koji je zadesio obe naše zemlje. Njihovoj bratskoj tuzi za našim velikim Ujediniteljem odužili smo se bratski našom iskrenom tugom za njihovim velikim stvaraocem slobođene Poljske Republike, maršalom Pilsudskim.

Sa zagrančnim ruskim Sokolstvom, čiji je najveći i pretečniji deo u našoj zemlji, naši su odnosi gotovo više nego bratski, jer su oni uvek s nama, jer su oni gotovo sastavni deo naših samih.

S najmladim članovima slovenskog Sokolstva, s braćom bugarskim Junacima, cementirali smo veze na najbratskiji način. Da ne pominjemo posete naših i ostalih slovenskih sokolskih predstavnika u Bugarsku, kako pre tako i za vreme glavne skupštine u Staroj Zagori, da ne pominjemo triumfalno putovanje pravaka bugarskih Junaka kroz našu zemlju, dovoljno je pomenuti veličanstveni slet bugarskih Junaka u Sofiji, koji je u onako impozantnom broju posjetio naše članstvo, pa da slika toga bratstva i lepih perspektiva za budućnost bude očita i jasna. A što je tu sokolskom i junačkom rečju utvrđeno, od toga se neće otstupiti, dok je Junaka i Sokolova.

Unutrašnji naš život tekao je slobodnim smernicama. Težnja za usavršavanjem i za podrškom vitezskog duha našega članstva ispoljavala se vidno u spremjanju za mnogobrojne naše sokolske prirede, za razne takmičice i za slet u Sofiju. Taj muški i sokolski rad teče i teči će nesmetano da je, jer je on uvek prava cena naših vrednosti. Ali gledajući stvarnosti u oči, valja priznati, da su taj nezajednički tok našega sokolskog stremljenja ometale prilike poštikog karaktera, koje treba da su daleko od nas i na koje moramo da se žalimo. One su bile u stanju da pokolebaju veru nekolicine naših sokolskih nevernih Toma i da usled toga posrne nekoliko naših dovoljno neutvrđenih jedinica. Možda je to s druge strane i dobro, jer su ovakve prolazne nedaeće kremen za čeličenje prave i istinske sokolske vrednosti.

Rad na ualaženju našeg Sokolstva u selo ostao je i dalje nezaustavan.

Jasno i otvoreno

— Iskrena reč uoči godišnjih skupština —

U desetom broju »Sokolske prosvete« za decembar 1935. godine, brat Dura Paunković, drugi zamenik saveznog starešine, piše članak pod naslovom »Naše današnje dužnosti sokolske«, pa na jednom mestu kaže: »Zar je ono načelnik koji se ni tri put u godini ne preznoji, zar je ono starešina, koji se te časti prima samo zato što će prvi biti pozivan na kakvu čast ili na kakav banket? Rad, neutrudiv rad u svima pravcima sokolske delatnosti, to je prva dužnost i najlepša odlike sokolska. Zvanja i časti sokolske kojima se mnogi diče i ponose, prazne su dekoracije, ako im pravo značenje i pravu vrednost ne obeleži rad i uspeh u radu!«

Stao sam pred ovim rečima. Stao i zamislio se. Ima, dakle, u našem Sokolstvu starešina, načelnika, prosvetara, koji se ne preznojavaju. Ima, dakle, funkcionera, koji su samo prazna dekoracija. Ima ih, dakle, što su tu radi zvanja i časti.

Baš u dobar čas je ovo pisao brat Dura. Baš ovih dana polažemo mi račune o svom radu u našim jedinicama. Ako ikad treba da govorimo kakvi su naši časnici, ako ikad treba sebe da podvrgnemo svojoj sopstvenoj kritici — onda to treba učiniti sad, pre naših godišnjih glavnih sokolskih skupština. Da se malo obrnemo sebi, da od mnogih zala, što nas okružuju, potražimo koje zlo možda i u nama samima. A biće ih dosta. Čak je teško i pobrojati ih. Postoji u nama samima naše sopstveno зло, koje hoće da nas grize i nagriže. Postoji kod pojedinača, kod društvenih uprava, kod društvenih skupština.

Kad bi se na stvar u opšte gledalo, to tako i mora da bude. Nismo i ne možemo biti savršeni. Ljudi dolaze na svet s manama, nose ih kroz svoj život, neko manje neko više, neko svesno, neko nesvesno.

Ali da govorimo **jasno i otvoreno, bez uvijanja, bez prikrivanja onoga što svi teško osećamo;** da kažemo iskrenu reč. U nama je zlo koje se može izagnati, u nama su mane koje se mogu izlečiti.

Tužimo se da nam ne valja novo članstvo. A zar je ono staro od prvog do poslednjeg dobro? Zar ti stari »prekaljeni« Sokoli nisu vrlo često u poziciji kritičara, kojima ništa ne valja što je sad, a sve je bilo dobro onda, onda kad nije bilo ovih novih?

U stvari dobri su i novi i stari. Ili, možda i drukčije, nisu dobri ni stari ni novi. Sve je to relativno. Svuda, i u svakoj prilici ima i jednoga i drugoga.

No ima nešto što nije relativno, što nikako nije pod sumnjom. Onde gde su добри oni što vode i novo i staro članstvo — onde je sve dobro! Dobar starešina, dobar načelnik, dobar prosvetar, dobar članovi uprave, svi zajedno, silno deluju na svoje članstvo. Pod njihovom primernom rukom sve se povija. Ništa im ništa ne održe, svi ih slušaju. Ta oni su oličenje sokolskih vrlina: trpežljost, raspoloženje, istrajnost, bratska reč, spremnost za rad na onom što je lepo, plemenito i korisno. Ti i takvi upravljači jedne jedinice, čine u njih čuda od rada i uspeha.

Medutim šta biva u mnogo slučajeva prilikom godišnjih skupština. Bi ramo ljudi za izvesne funkcije sve iz nekih naročitih obzira i računa. Često prevagne ne njihova sokolska vrednost, već njihov položaj u društvu. Iz vidljivih slučajeva i očiglednih primera,

smemo da tvrdimo — a uvereni smo da ima dosta i drugih koji bi nam priskočili u pomoć svojim dokazima i iskustvima — smemo da tvrdimo, da je često jedan nedovoljno pismen sećaj po stotinu puta bolji starešina od jednog gospodina starešine, koji se primio dužnosti tek onako, kao kad bi, recimo, bio predsednik nekog pevačkog društva, ili lovačkog, kavanskog. Tek onako: svi su hteli njega, a on nije htio da im kvari volju.

Mi se jednom za svagda moramo odviknuti od tih svojih manira prilikom godišnjih skupština. Jednoj višestkoj organizaciji nisu potrebne prazne dekoracije. Šta će nam starešine pod silu, ili šta će nam starešine što se laktaju, što se naturaju iz svoje sujete? Jesu li baš uvek najbolji načelnici samo oni koji najbolje izvedu sklopku, ili su možda bar isto toliko dobri i oni koji umiju lošije da je izvedu a bolje da je objasne? Zar je prosvetarstvo u četama, društvinama i župama patent jedino za učitelje i profesore, ili bi to možda bilo moguće i za one sokolske sirotane, koji svoj sokolski vek provode kao pasionirani redovci u koru, orkestru, dilektantskom otseku?

Jednom reči, na našim sokolskim skupštinama treba da se govori jasno i otvoreno. Skupština je izvor one sokolske reke, koja će posle u toku godine ili da presuši ili da pred sobom valja drvle i kamenje, te da na utoku u sokolsko more doneće bogat prinos. Skupština je izvor na kome treba da operemo očni vid, te da nismo slepi, da nismo gluvi, i da nismo kukavni u daljem sokolskom radu.

Na našim skupštinama se mora uvek rešiti načelno pitanje: ko može da uđe u sokolske uprave? Rešenje je vrlo prosto: samo oni koji će istinski nešto privrediti. Nikako ne mogu da uđu ljudi od parade, ljudi čiji se celokupni rad svodi na marširanje u povorkama, na dosadno pričanje na sednicama. Ne mogu da budu u upravi ljudi koji se grabe za čast, što im neka funkcija donosi, već jedino oni što se grabe za rad, koji im funkcija nameće. A mi se svi dobro znamo u našim redovima. Znamo što ko vredi i što ko može. I to što znamo, treba da skupštini otvoreno i jasno da kažemo. Nas ne može da veže ni kumstvo ni prijateljstvo, te da preko sokolskih leštvičica stvaramo nekakve karijere. Po rečima našega savezognog prosvetara, brata dra Belajčića, Sokolstvo treba da vode samo pravi Sokoli, ili neka ga u opšte i nema, ako ga takvi ne vode. A te prave Sokole bira skupština. Ona ih ima u svojoj sredini, ima ih baš onoliko, koliko joj treba. Ali treba da ima i kantar, na čiju vagu treba da stane svaki. Možda bi se dogodilo da na starešinskom merenju pretegnje onaj tamo u kuta što čuti i tvrdoglavo, besomučno obavlja sve one sitne sokolske poslove. Možda bi se dogodilo da jezičak na kantar i ne pokrene onaj starešinski kandidat, koji je u minuloj godini dva — tri puta izdeklamovao svoje suplje, napamet naučene govore. Možda ti »grlati« u opšte nemaju nikakvu težinu prema onim čutljivim odande iz mase sokolske. Možda su oni beda, napast sokolska, od koje se treba spasavati, otvoreno i jasno, bez straha da bi naše Sokolstvo pošlo na dole bez njihove visoke kulture. Mi nismo neka akademski institucija, već velika narodna organizacija, kojoj neizmerno mnogo koriste prosvećene ličnosti ako su čestite, ali kojih nanose silnu štetu, ako su one tu radi sebe, a ne radi društva.

i načina, da se za tim svetlim primjerom povede što veći broj našega svesnog i dobromernog članstva.

S tim pozitivnim tekvinama ulazi naše Sokolstvo u novu godinu svoga života. Ona je ispunjena lepim nadama, od kojih su dve od presudne važnosti: prenošenje načelninstva i pravosudnog odbora u sedište savezne uprave i osnivanje Škole za telesno vaspitanje. To objedinjavanje snaga i to staranje za savesno spremljeni podmladak doneće bez sumnje svoje po-

ROĐENDAN NJ. VEL. KRALJICE MARIJE

Foto „Gorika“, Zagreb

Deveti januar svake godine, kao dan rođenja naše uzvišene Kraljice, u duši svega našeg naroda budi naročito duboke osećaje ljubavi i odanosti prema Velikoj Kraljici-Majci.

Taj dan, koji je za života našeg Velikog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja ispunjao naš svetli Kraljevski Dom Karadordevića i ceo naš narod naročitim osećajima sreće i radosti, danas se slavi tih, pod neprolaznim dojmom velike tragedije, koja je zadesila naš Kraljevski Dom i svu našu naciju, i pod osećajima neprebolne boli, koju ništa ne može da olakša i ublaži, pa ni tok vremena.

Od tога doba Velika Majka s jedним maestitičnim snašanjem užasnog udarca nemilosrdnog Usuda, snašanjem i pregaranjem koje može da podnese samo Velika Kraljica Majka. — Ona svu Svoju veliku ljubav i neizmernu majčinu skrb posvećuje Svojim Kraljevskim Sinovima, našim dičnim Sokolovima, spremajući pri tome Svoj Prvence, našeg Mladog Kralja-Sokola, Nj. Vel. Petra II, za najviše zadatke koji Ga očekuju, da kad stasa preuzme u Svoje mlade kraljevske ruke veliku baštinu Svoj Velikog Oca, Blaženopočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja, kraljevsku vlast Jugoslavije.

I Sokolstvo Kraljevine Jugoslavije na rođendan svoje uzvišene Kraljice okuplja se u duhu oko svetlog našeg Kraljevskog Doma i uzdiže svoje molbe Svevišnjemu za dug i srećan život Njenog Veličanstva Kraljice-Majke, Njegovog Veličanstva Kralja Petra II, svog najvišeg Pokrovitelja, i celog Kraljevskog Doma Karadordevića.

Z dravo!

O svemu tome ima da razmišlja godišnja sokolska skupština. Da razmišlja i da rečava. I kako reši tako će joj biti, i njoj i nama svima. »Društvo ne zasljužuje bolje upravljače, nego onakve, kakve je sebi postavilo,« rekao je svojedobno Macini:

A naši upravljači imaju biti istinski izraz našeg sokolskog vitezstva, mu-

drosti i snage. Natrag one paradne, a napred one što su voljni da se preznojavaju ne dva i tri puta preko godine, već svakodnevno, kako reče brat Paunković. Napred onu braću što se veselo primaju sitnih časti, a krupnih tereta!

Prof. M. St. Stanojević, Petrovgrad

Ijena u Olimpiji i svojim plamenim sjajem ozariti i prelepteti jedan deo naše zemlje, da javi dalekom kulturnom severu, da i u ovoj zemlji živi rasan i viteški narod, koji je »kadar stiće i uteći i na strašnu mestu postojati i dostoјno stati rame uz rame s veštijima i naprednjima od sebe. Tih velikih i viteških zadataka mora naš Sokolstvo da bude svesno i na njihovo izvršavanje već pri početku nove 1936. godine spremno. Ne kaš mu je taj rad srećan i Bogom blaženstvenom! Zdravo!

da se po župama održavaju razni tečajevi, zborovi društvenih načelnika i načelnica, sastanci vodnika i vodnica dece, konferencije po okružjima, tečajevi za vodnike sokolskih četa i tehničko-prostveni tečajevi što sve skupa čini da rad po župama teče normalno.

Izveštaj brata sekretara odobrava se i prima do znanja, a po predmetima o kojima je referisao donose shodni zaključci.

Brat dr. Vladimir Belajić podnosi izveštaj o radu i stanju poslova saveznog prostvenog odbora i saopštava, da je odmah posle preuzimanja dužnosti učinio potrebne korake da prikupi stare saradnike i pronađe nove, kako bi prostveni odbor Saveza mogao što pre da razvije aktivnost na celom području svoje delatnosti u duhu zadatka koji su mu postavljeni. Odmah posle podele referata pristupiće se izradi programa rada za 1936 g., jer se sa ovom godinom završava period četvorogodišnjeg plana, na osnovu koga se prostveni rad provodio za poslednje četiri godine. Izveštaj brata dr. Belajića prima se do znanja i donose odnosni zaključci u vezi sa radom saveznog prostvenog odbora.

Pročelnici otsaka za odžavanje veze s inostranstvom br. dr. Gradojević podnosi izveštaj istog otsaka i izveštava o primljenim predmetima iz tog otsaka, pa pošto su po njima doneti zaključci i njegov izveštaj prima se do znanja.

O radu potpornog fonda podneo je kratak izveštaj pročelnik istoga br. Dragi Živanović, pa se i taj izveštaj primlja do znanja.

Brat Milivoje Smiljanić podnosi izveštaj o radu građevinsko-umetničkog otsaka iz koga se vidi, da se svim poslovima vode uredno i bez zastoja. Pravilnik građevinsko-umetničkog otsaka objaviće se u »Sokolskom glasniku« i kao posebna knjižica što će omogućiti svima jedinicama da se pobliže upoznaju s radom otsaka i kako imaju postupati prilikom građe-

nja svojih domova. I ovaj izveštaj primljen je do znanja.

Brat dr. Milorad Feliks referiše o radu saveznog lekarskog otsaka i o otpravljanju tekućih poslova u tome otkusu, iz koga se vidi, da je Ministarstvo socijalne politike i narodnog zdravlja na predlog savezne uprave izdalo naredenje svima banovinama, da — povodom obaveznog lekarskog pregleda po čl. 12 Zakona o obaveznom telesnom vežbanju — u sokolskim jedinicama gde nema lekara lekarski pregled vrše državni (banovinski, sreški) i opštinski lekari. Sastavljen je program »nedelje čistoće«, koji treba da obuhvata samo načelne smernice za rad oko prirede ove nedelje. Rad lekarskog otsaka vrlo je aktivan, a prema referatu brata dr. Feliksa u Savezu postoji 14 župskih i 137 društvenih lekarskih otsaka ili društvenih lekara kod 137 društava i 16 četnih lekarskih otsaka ili lekara kod 16 sok. četa. Prema dosada primljenim izveštajima u Savezu je učlanjeno 386 lekara, što će omogućiti da lekarske sekcije uspešno provode svoj rad i program. Izveštaj br. dr. Feliksa primljen je na znanje.

O stanju savezne blagajne podneo je izveštaj savezni blagajnik brat M. Branović, iz koga se vidi, da su svi savezni fondovi uloženi kod državne hipotekarne banke i da ne pokazuju nikakvu naročitu promenu, pošto su ovi fondovi stalni i služe za određenu svrhu. Izveštaj prima se na znanje.

Pošto su raspravljena još neka pitanja interne naravi, donesen je zaključak, da krajnji termini za odžavanje skupština budu sledeći: za sokolske čete 31. januara, društva do 15. februara i župe do kraja marta, a savezna skupština da se održi do polovine meseca maja o. g. Osim toga rešeno je, da sednice pročelnika saveznih otsaka radi pretresanja pitanja izrade nove »Organizacije« bude u subotu 1. februara, a sednica izvršnog odbora u subotu 8. februara o. g.

APEL odbora za podizanje Narodnog doma Vasilija Grdića u Gacku

Da se i vidnim načinom ovekoveči uspomena u narodu na velikog kulturnog i nacionalnog radnika i borca Vasilija Grdića, povedena je akcija da se u pokojnikovom rodnom mestu, Gacku, podigne dostaon spomenik u vidu Narodnog doma, koji će nositi pokojnikovo ime.

U tu svrhu konstituisan je i naročiti odbor, koji se obratio jednim apelom svoj našoj javnosti, da bi potpomogla ovu lepu i plemenitu akciju. U tome apelu između ostaloga veli se:

»Taj dom bi pripadao svemu našem narodu, kao što mu je pripadao i pok. Vasilij: Prosveti, koji je u svojoj sjajnoj prošlosti tako usko vezana sa radom i imenom pok. Vasilija, da se jedno bez drugog ne može zamisliti; Sokolstvu, koje u ovim krajevima predstavlja najveću i najširu aktivnost i koje preko organizovanog i prosvetnog sela ima da izvrši onu široku misiju kojoj je Vasilij celog svog života služio; zadružarstvu, u kome vidimo ekonomski refleks nastojanja i prosvete i Sokolstva i načinu polugu stvaranja naše srećne narodne budućnosti; selu, u kome od vajkada leže najdavnije odlike naše rase; selu, koje moramo napraviti osnovom naše nacionalne kulture i kome će prvenstveno služiti naš dom kao njegova škola i kuća, u koji će svaki naš seljak ulaziti kao u svoj rođeni dom.

Svemu, dakle, našem narodu u svakoj istinskoj narodnoj instituciji i akciji.

Ako bi srećna sudbina htela da u celosti ostvarimo našu zamisao, naši bi dom imao biti tip budućih narodnih domova u kojima je skoncentrisano sve što treba našem narodu, dakle, potrebitost prostorija za zadružne hambare i magacine, knjižice i čitaonica, narodna seljačka škola, prenoćiste za seljake-sokole, kupalište za narod i t. d.

Gacko je dojstojo da primi u se taj dom, ne samo kao Vasiljevo rodno mesto, nego i po svojoj vazdašnjoj narodoljubivoj aktivnosti kako u prošlosti, tako i u sadašnjosti. Gacko je, iako najmanje mesto u Bosni i Hercegovini, imalo jedan od prvih odbora Prosvete, jednu od prvih srpskih škola i jedno od prvih sokolskih društava. Danas sroimašni gatački rez na 14.000 stanovnika ka ima 20 vrednih sokolskih jedinica i prvu sokolsku mlečarsku zadružu. Kraj koji je davao junake i diza ustanke, pun je i danas idealnih karaktera, sa mo te snage treba iznaci i oplemeniti.

Stoga molimo svu braću i sestre, koji se zagrevaju narodnim idealima, da pomognu i prihvate akciju ovog odbora, te svojim prilozima omoguće ostvarenje zamisli, koju Gačani nisu u stanju da sami ostvare. Gacko će doprinjeti sve što može. Otkinute od usta i priča, ali sti pored najbolje volje i najvećeg pregašta sve to neće biti dovoljno. Pa i ne treba da bude dovoljno! Vašilij je pripadao celom našem narodu pa

Župski prosvetni tečaj u Kragujevcu

Od 26—31 decembra 1935. godine održala je Sokolska župa Kragujevac svoj IV opšti prosvetni tečaj i to u Kragujevcu. Tako je Prosvetni odbor izvršio srazmerni deo svoga četiridžasnog planom predviđenog rada.

Na tečaju su bila 23 učesnika i to po jedan iz društva: Aleksandrovac, Brus, Bare-Resava, Kragujevac-Matica, Lapovo, Trstenik; iz četa: N. Adžibegović; D. Katun, Viševac, Borač, Stalač, Glogane, Brnjica, Zablaće, Majur, Brusnica, Mrčajevci, Tečić, Badnjevac, Gruža, Sipić, Vučkovica i Resnik. Društvo Čuprija i čete Mojsinje, Deđina i Zukut prijavili su svoje članove za tečaj, ali nisu poslali učesnika,

SPO-a); Žena u Sokolstvu (s. Z. Vojnović, tajn. SPO-a); Sokolsko govorinstvo, Sokolstvo, dom i škola i Putevi i ciljevi (br. M. Pavlović, star. župe); Sokolska organizacija (I. Pavlović, sek. župe); Sokolski prosvetni dan i istorija Sokolstva (br. S. Dukić, pre. ŽPO-a); Sokolska prosv. adm. i statistika (br. D. Kutlešić, tajnik ŽPO-a); Sokolska stampa (s. Lj. Filipović); Sokolski prosvetni rad u četama (br. M. Derenčin); Muzika u Sokolstvu (br. J. Mirković); Vaspitanje dece i narančasta (br. V. Pejhelj); Taborovanje i izleti (br. Zelenko); Sok. propagacija i sok. knjižnice i čitaonice (br. P. Jevđević); Sok. pozorišta (br. Haznadare-

Sa župskog prosvetnog tečaja u Kragujevcu, održanog od 26—31 XII 1935.

niti se opravdali. Opravdali su se društvo Kragujevac I i četa Grbića. Ostale jedinice, sem neznačnih izuzetaka, nisu ni prijavile učesnika niti se opravdale.

Od 23 učesnika 4 su bili članovi društvenih prosvetnih odbora, 3 četna prosvetara, 1 član četnog prosvetnog odbora i 15 drugih (načelnika, potstarašina i t. d.). Po gradanskom zanimanju bilo je 5 učitelja, 1 drž. činovnik, 1 student, 3 svr. učenika, 1 zanatlija i 12 zemljoradnika.

Tečaj je održan u Ženskoj učiteljskoj školi i to na strogo internatskoj osnovi. Stan, hrana, predavanja i vežbanja, sve je to držano u internatu Ženske učiteljske škole.

Na tečaju je održano 36 časova predavanja ideoloških i praktičnih, 8 časova telesnog vežbanja, 2 časa posete vežbanja, 15 kratkih govora pred vrstom, koje su držali sami učesnici, i 6 časova kritike tih govora.

Na tečaju su održana ova predavanja: Staranje o novom članstvu, Kulturna orientacija Sokolstva (održao br. dr. Vlad. Belajić, pre. Dragutin Kutlešić, tajnik).

Učesnici su posetili i monumentalni spomenik palim Šumadincima i predstavu pozorišta lutaka Sokolskog društva Kragujevac - Matica zajedno s vodom tečaja, nastavnicima i gostima bratom dr. B. Belajićem, sestrom Z. Vojnović i bratom D. Dimitrijević, star. župe Niš.

Na kraju tečaja održana je iscrpna diskusija o tečaju, kao i konferencija o tečaju poneti kako potrebno znanje, tako i oduševljenje, koji su preko potrebnih za uspešan i pravi sokolski prosvetni rad.

Voda tečaja bio je predsednik Župskog prosvetnog odbora brat Sava Dukić, a njegovi zamenici sestra Ljubica Filipović, potpredsednik i brat Dragutin Kutlešić, tajnik.

Z. N.

Župski tečaj za vode sokolskih četa u Banjoj Luci

Dne 2 dec. 1935 god. otpočeo je župski predsjednički tečaj za vode sokolskih četa, koji je priredila Sokolska župa Banja Luka te koji je završen 15 decembra.

Tečaj je otvorio vrlo lepmo sokolskih govorništva starešina župe brat ing. Lazar Marković, naglašujući potrebu takovih tečajeva u kojima imaju tečajci primiti sokolsko i sveopšte znanje s uputstvima, kako bi se na taj način prokrčio put u selo i isto podiglo na jedan viši stepen kulture.

Ovaj tečaj za vode sokolskih četa održavan je u jednoj vojničkoj zgradi u Vrbas logoru 33 poč. puka, koja je data na upotrebu Sokolskoj župi za održavanje toga tečaja. U toj velikoj zgradi nalaze se dve velike sobe od kojih je jedna bila za spavanje, a druga za predavanja, praktičan rad i bla-govaonicu.

Tečajci su imali zajedničku prehranu. Troškove prehrane snosila je župa. Kao voda tečaja bio je određen sa strane župske uprave župski predsjednik Miloš Volk, koji je bio stalno s tečajcima u Vrbas logoru. U ovom tečaju obrađeni su osim čisto sokolskih predmeta još i predmeti iz zdravstva, zadružarstva, gospodarstva, poljoprivrede, zadružnog i poljoprivrednog zakonodavstva i rukovanje oružjem. Teoretska i praktična nastava u tečaju trajala je po 10 sati i to: od 7 do 12 sati pre podne i od 14 do 19 sati posle podne, a između svakog časa bio je kratak odmor.

Tečaj je pohađalo 30 članova iz 24 jedinice Sokolske župe Banja Luka i to iz četa: Bjelajce, Rogolje, Elezagića, Sanice Gornje, Mašića, Šljivna, Rado-mirovaca, Oštrelje Luke, Tomine, Hasan-begovaca, Turjaka, Buševića, Pritoka, Blatne, Golubića, Ripča, Trnjana, Bu-kovače, Palančića i Vel. Rujšića te društava: Bihać, Glamčić i Maslovara. Dne 15 XII 1935 u 9.30 časova otpočeli su ispitni tečajaci, koji su po-hadali župski predsjednički tečaj za vode sokolskih četa župe Banja Luka.

Ispitnici i zaključku tečaja prisustvovali su: izaslanik bana Vrbaske banovine g. dr. Tomo Tolaci, komandant Vrbaske divizije general g. Milan Plesničar, komandant 33 p. p. ukovnik g. Milan Kragujević, celokupna župska uprava, tehnički odbor i svih predavača.

Tečajci, kojih je 30 pohađalo predsjednički tečaj, ispitani su iz svih predmeta, koji su bili obrađeni u tom tečaju, pa su odgovorima zadovoljili sve predavače i prisutne.

Na ispitu stavljana su pitanja iz svih predmeta:

Sokolska ideologija (brat Hasib Mu-radbegović), Sokolstvo i selo (brat ing. Lazar Marković), Istorija gimnastike i Sokolstva (brat Milan Perenčević), Organizacija i uprava (brat Rudolf Cesarž), Higijena i prva pomoć (brat dr. Pero Stjepanović), Metodika sokolskog ugozoja (brat Milan Puhalo), Strojevne vežbe i laka atletika (brat Uroš Stefa-nović), Sistem, proste vežbe ostali praktički rad (brat Miloš Volk), Rukovanje oružjem (poručnik br. Branko Dimitrijević), Istorija zadružarstva i povrćarstvo (ing. Drago Đurđević), Zadrugarstvo i stočarstvo (ing. Milan Jan-

ović). Predavači su pokazali veoma mnogo interesu, pogotovo što su se sami predavači veoma mnogo trudili da budu predavanja što bolja. Predavali su članovi starešinstva i ostali radnici iz samog društva. Na taj način može se skoro reći, da su u stvari održana dva tečaja: tečaj informativne prirode s pretežnim delom čisto tehničkoga rada i tečaj, opet informativne prirode, s pretežnim ili skoro celim delom rada i predavanja iz ugovorne teorije Sokolstva. Sami tečajci unosili su veoma mnogo truda, volje i ljubavi u rad na tečaju tako da je čovek imao utisak da je sokolana Beograda II neka košnica, a tečajci i druga braća i sestre iz Beograda II da su neobično vredne pčele. Na tečaju je vlastala više nego primerna disciplina; na tečaju je bio red onakav samo kako se to može da zamisli u Sokolskom društvu Beograd II. Svi tečajci su se osci-čali i ponosili baš kao da su po krvni braća i sestre, a to je, uostalom, i obično u tome beogradskom društву. Ne možemo propustiti, a da ne podučemo, da je Sokolsko društvo Beograd II jedno od najboljih, najvrednijih, najsolidnijih sokolskih društava u Beogradu i u celoj beogradskoj župi. Opšti, a naročito moralan uspeh tečaja je više nego odličan.

R. D. G.

»Priručnik za sokolske prednjake« IV Izdanje — od brata Vojislava Bogličevića

može se dobiti uz cenu po 28 dinara uz unapred plaćen iznos ili 30 dinara uz pouzeće (doplatom). U navedenim iznosima uračunata je i poštarina.

Knjiga sadrži na 616 stranica uz veliki broj slika i crteža metodički obradene sve grane telesnog vežbanja po Tirševom sustavu.

Neophodno za braću (sestre) vežbače, prednjake, načelnike, za prednjake tečajace i ispite, za br. društva i čete.

Naručuje se kod pisca:

Vojislav Bogličević, Tuzla

KRONIKA

† Pol Burže. Krajem decembra prošle godine umro je u Parizu čuveni francuski pisac i član akademije nauka Pol Burže. Pokojnik, čija su mnoga dela prevedena na skoro sve kulturne jezike, rodio se 2. septembra 1852. godine u Amienu. Već u svojim mlađim godinama posvetio se je literaturi; kasnije postaje jedan od najboljih pisaca i ute-meljitelj modernog psihološkog romana. U duhovnom životu treće republike imao je upravo epohalan uticaj. Po-red mnogobrojnih romana u kojima nam prikazuje kružni savremenog društva, razvitač duševnih stanja na osnovi oštromognog opažanja života sa socijalnom i hrišćanskom tendencijom, napisao je i nekoliko eseja, od kojih se najčešće spominju »Eseji o savremenoj psihologiji«. U francuskoj literaturi imao je mnogo sledbenika. Od mnogobrojnih romana valja spomenuti »Le démon de Midas«, »Cruelle Enigme« (Kriel Enigm), Profils Perdus (Profil Perdi), Crime d'Amour (Krim d'Amur), Mensonges (Mansonje), Andre Cornelis (Andr Korneli), Un Coer de Femme (En Ker de Fam), La Terre Promise (La Ter Promiz), Cosmopolis (Kozmopoli), a naročito njegov »Le Disciple« (Le Disipl).

Dr. Ivan Bureš pedesetgodišnjak. Dne 27. decembra prošle godine navršio je pedeset godina života prof. dr. Ivan Bureš, direktor Kraljevskih naučnih instituta u Sofiji. U ove institute spadaju Entomološka stanica, prirodno-složnički muzej i zoološki i botanički vrt. Jubilarac rodio se u Sofiji, gde je svršio gimnaziju i prirodne nauke na univerzitetu. Otac mu je bio doseljen Čeh a majka Bugarkinja. Nakon srušenih studija na sofijskom univerzitetu otisao je u Prag i Mnihen, gde se je specijalizirao entomologiju. Nakon povratka u domovinu potpuno se je posvetio radu u entomološkoj stanicici, koju je podigao na zavidnu visinu. Do sada je u bugarskim i stranim naučnim listovima objavio preko 100 rasprava, koje su poznate i van granica Bugske i Čehoslovačke.

R. Kipling sedamdesetgodišnjak. Veliki engleski pisac R. Kipling navršio je 30. decembra pr. g. svoju sedamdesetu godinu života. Jubilarac se rodio u Bombaju u Indiji, gde je već u svojoj 19. godini počeo da piše pesme i novele. Godine 1889. otišao se u Englesku, gde je odmah sa svojim pričama i pismama stekao ugled i glas jačeg pisca. Sa svojim romanom »Ugasno svelto«, u kojem se očituje zreo umetnik, majstor stila i duhovit posmatrač, započinje u engleskoj literaturi ofenzivu protiv dekadencije. Kipling je postao majstor novela, koje Englezzi nazivaju »short story« (šort stori). Iz svog studentskog života napisao je svoju prvu novelu »Devinska legenda«. Nakon povratka u Indiju stupio je u redakciju lista »Civil and Military Gazette« u Lahoru, u kojem je objavljivao uz duhovite reportaže i veoma interesantne kraće priče i novele iz indijskog života, iz života engleskih oficira i vojnika u Indiji i t. d. Kao samostalne zbirke novele izdao je sledeće knjige: »Tri vojnika«, »Pronalasci«, »Svakodnevni rada«, »Od mora do mora«, a od poslednjih novele, koje je napisao tek pre kratko vreme valja spomenuti zbirke »Limits and Renewals« (Limic end Rineuels) i knjigu »Tvoj rob pas«. Kipling je i odličan pesnik; poznate su njegove pesme iz zbirki »Pesme muževa«. Pored njegovog poznatog dela »Knjiga o džungli« i citiranog romana »Ugasnuto svelto« valja spomenuti i romane »Kuća Sudhoo«, »Fantom rikša« i njegov najbolji roman »Kim«.

125-godišnjica rođenja Alfre de Misea. U decembtru navršilo se 125 godina od rođenja velikog francuskog pesnika-liričara Alfre de Misea, koji je umro u 47 godini života. Alfre de Mise bio je sin poznatog pisca i svršio je 1827. s odličnim uspehom kolež Henrika IV. Kasnije je studirao medicinu i pravo, ali se na poticaj Viktora Igo posvetio posve literaturi. Njegove prve pesme, izdate u zbirci »Contes d' Espagne et d' Italie«, postigle su golem uspeh i zbog ljudnosti i lepotе, ali i zbog smelosti obradivanja erotičnih doživljaja. Tada je Mise-u bilo tek 19 godina. Sledile su zatim brojne druge zbirke, koje su imale takoder jak odjem, dok u dramatični nije uspeo, pa je odustao od pisanja pozorišnih komada. Zanimljiv je i njegov komično-junački epos »Namuna kao i zbirka pesama »Rela«. Mise spada u red početnika takozvane moderne struje, a i još danas važi za jednog od najboljih francuskih pesnika.

Fran Grafenauer. Dne 12. pr. m. u selu Brdu kod Smohora, u austrijskoj Koruškoj, umro je u 75 godini života nacionalni borac i voda koruških Slovenskih narodnih pokreta. Pokojnik se je rodio u selu Moste kod Smohora, kao sin seljaka i izradivača orgulja, kojemu se je zanatu nakon školovanja i sam posvetio. Već u mlađim godinama predao se je i političko-nacionalnom radu i 1897. bio je po prvi put izabran u koruški zemaljski sabor,

u kojem je ostao sve do svetskog rata. U saboru stekao je zbog svojih stvarnih govora i debata ugled i kod Nemaca, pa nije ni čudo, da je bio izabran 1907. i 1911. u austrijski parlament. Već pre rata Nemci su šikanirali ovog odlučnog nacionalistu, a godine 1916. biy je kao prijatelj Srba i Rusa optužen s veleizdaje i zatvoren u Beljaku. I za njega je postojala opasnost da bude osuđen na smrt, ali je ipak dobio samo 5 godina tamnici; bio je zatvoren u Melersdorfu, gde je bio zatočen i dr. Kramarž. Nakon prevara organizovao je narodnu stražu u Žiljskoj dolini. Bio je određen i za koruškog narodnog zastupnika u našem prvom privremenu narodnom predstavništvu, ali je morao nakon nešćeg plebiscita 1920. pobeći u Jugoslaviju, gde je ostao sve do 1925. Tek tada je mogao kao bolesnik da se vrati u svoj zavičaj, gde je i umro.

Proslava 20. godišnjice smrti Izidora Bajića. U decembru pr. god. održano je u Novom Sadu niz proslava u 20. godišnjice smrti Izidora Bajića, velikog komponiste, kulturnog i nacionalnog radnika Vojvodine. Svecanost počela je pomenom u Sabornoj crkvi, koji je služio episkop bački g. Irinej Čirić, koji je i održao jedan lep prigodan govor. U nedelju 8. m. održana je svečana akademija u dvorani hotela »Sloboda«, na kojoj su održani razni govor i izvedene Bajićeve kompozicije. Pokroviteljstvo nad svim tim značajnim proslavama izvoleo je preuzeti ban Dunavske banovine g. Paušović. Pokojni Isa Bajić radio se 10. avgusta 1878. u Kuli. Srpski gimnaziju u Novom Sadu, upisao se na pravni fakultet u Pešti, ali zavolevi već od svoje rane mladosti glazbu, njoj se posvetio, pa je svršio konservatorij u Pešti, nakon čega je preuzeo mesto nastavnika muzike na novosadskoj gimnaziji, gde je negovalo osobito zbornu muziku. Počeo je i izдавati »Mužičku biblioteku«, u kojoj su izlazila razna dela, pa i mnoge njegove kompozicije za zbor i solo. Stil njegovih pesama osnovan je na narodnoj pesmi, pa su zbor toga njegove kompozicije postale vrlo popularne u narodu. Od većih njegovih kompozicija valja spomenuti »Liturgiju za mešoviti hor« i operu »Knez Ivo od Semberije«.

25. godišnjica smrti dr Laze Kostića. U decembru pr. god. setio se nacionalni Sombor 25. godišnjice smrti vojvodanskog književnika i nacionalnog radnika dra Laze Kostića. Dr. Laza Kostić radio se 1841. u Gornjem Koljulu od oca austrijskog oficira. U Pančevu svršio je realku, a u Novom Sadu gimnaziju. Pravne nauke svršio je 1866. na univerzitetu u Pešti. Još kao student u Pešti aktivno je učestvovao u omladinskom pokretu i bio jedan od njegovih pravaca. Godine 1869. postao je predsednik novosadskog varoškog suda, a izabran je bio i za poslanika na crkvenom saboru u Sremskim Karlovcima. Zbog svog vatrengog i beskompromisnog nacionalizma bio je često proganjem. Godine 1872. prisustvovao je u Beogradu proglašenju punoletnosti kneza Milana. Nakon povratka bio je učapšen i optužen zbog veleizdaje. Neko vreme služio je kod srpskog poslanstva u Petrogradu, pa je kasnije otišao u Crnu Goru, gde je uredivao list »Glas Crnogoraca«. Zatim se, nakon kraćeg boravka u Zagrebu, povratio u svoju Vojvodinu i naselio u Somboru, gde se je povučen od sveta posvetio literarnom radu. Godine 1910. razboleo se i tražio leka u Beču, gde je umre. Njegovo telo prevezeno je u Somboru, gde je bio svečano sahranjen uz ogromno učestovanje naroda. Od njegovih najboljih dela valja spomenuti poslednju veliku zbirku pesama pod naslovom »Santa Maria dela Salute«, prevod Dermburgovih »Pandekta« po narudžbi zemaljske vlade u Zagrebu, fantastične prikotive »Mahadarža«, »Čedo vilino« i »Mučenica«, veliku knjigu o Zmaj Jovi-Jovanoviću, prevode raznih romana među kojima i Bulverove »Poslednji dani Pompeja« i t. d. Od dramskih dela poznati su: komedija »Gordana« i dve tragedije u jambima: »Maksim Crnojević« i »Pera Segedinac«.

Razne kulturne vesti. 1. januara otvorena je u Pragu u Besednoj ulici Slovenska čitaonica. U čitaonici se mogu dobiti revije i ilustrovane novine svih slovenskih naroda. U Pragu priredeno je u proslavu šezdesetgodišnjice velikog bugarskog pesnika Kirila Hristova svečano veče, kojemu su pored bugarskih studenata, poslanika Karadžozova učestvovali i predstavnici češkoslovačke javnosti, mnogobrojni Rusi s piscem Nemirovićem-Dančenkonom na čelu i brojna delegacija Jugoslovena. Na proslavu došao je i jubilarac, koji se baš nalazi u Pragu, te je recitirao nekoliko svojih pesama. Proslava se pretvorila u spontanu jugoslovensko-bgarsku i slovensku manifestaciju.

LJUBLJANA. — Delovni sestank društvenih načelnikov in načelnic. Načelnstvo Sokolske župe Ljubljana je imelo dne 21. in 22. decembra drugi delovni sestank društvenih načelnikov in načelnice v letu 1935. Vabilo se je odzvalo 33 bratov in 26 sester. Do dobra so se naučili člani svoje prostevanje za župni zlet, članice pa so vadile poleg svojih tudi še za naraščaj.

Dne 2. januara umro je u Pragu poznati češki historik dr. Jindřich Vančura, koji je bio i glavni prevodilac načelnih dela profesora Denisa, velikog prijatelja našeg i češkoslovačkog naroda. Baš Masarik i pokojni profesor Vančura bili su oni, koji su ovog češkog naučnika tako zainteresovali za sudbinu austro-ugarskih Slovena te našli u njemu pokornika za njihovo oslobođenje.

U Lenjingradu umro je ovih dana u 79. godini poznati ruski portretist Nikolaj Aleksandrovič Brun. Mnoge njegove slike nalaze se u raznim ruskim i inozemnim muzejima i galerijama.

Francuski umetnički svet seće se ovih dana stogodišnjice smrti čuvenog slikara Karla Verneja, koji je bio poznat pod imenom Karlo. Bio je potomak familije poznatih slikara. Najčuvenije su dve njegove velike istorijske slike »Bitka kod Marenga« i »Napoleon kod Slavkova«, a od karikatura »Incréables« (Enkrojabl) i »Merveilleuses« (Mervejez).

U Tel Avivu imade se podići prvo židovsko narodno pozorište, za koje se već sada prikuplja potrebi novac počitavom svetu. Pozorište će nositi ime Habima.

MALE VESTI IZ NAŠIH JEDINICA

BEDNJA. — Božićna svečanost. Za naše najmlade održana je bila božićna priredba, kojoj je prisustvovalo oko 110 nesokolske dece, desetak članova i oko stotinu i pedeset meštana, a i sva sokolska deca. Dvorana je bila dupkom puna. Dvorana je bila očišćena božićnim ukrasima. Sokolska deca prikazala su rođenje Isusovo. Na programu su bile mnoge pesmice i deklamacije. Brat starešina održao je predgovor. Nakon tada razišao se narod, a deci je podeljen topli čaj, kolači i slatkiši. Posle ovoga podeljeni su 43 sokolske dece i 9 dece, koja nisu Sokoli odevni predmeti.

CELJE. — Božićnica. Naš Sokolni pozabio svoje mladine niči pretekloga Božića. 22. decembra pr. l. je naše društvo imelo svoju mlađinsku prireditev. Mlađino je nagovoril društveni starešina br. Milko Hrašovec. Po pristupu dece je prejel skromno darilo. Pred igro je zapel mlađinski zbor narodnih osnovnih šol 3. ljudke pesmice. Ko je mlađina z lepimi darovima u rokama zapuščala telovadnicu, je iz njih obrazov odsevalo nedolžno veselje in globoka hvaležnost.

CELJE. — Zahvala. Socialna akcija Sokolskoga društva u Celju za pomoć siročadima pripadnikom sokolske mlađine je proti svakemu pričakovanju zelo lepo uspela. Za ta uspeh se zahvaljujemo vsem darovalima, ki so s svojim širokogradnim razumevanjem priskočili na pomoć z velikodusnimi darovima blagom ali denarju.

KASTAV. — Oproštaj s br. predstavom. Članstvo Sokolskog društva u Kastvu okupilo se je dne 25 XII 1935. god. u svom Narodnom domu da se oprosti od svoga predstavnika br. prof. M. Roboticu, koji je premešten u Banjaluku.

KORČULA. — Božićne priredbe. Našo društvo priredilo je ove godine »Božićno drveće« za sokolsku decu, kao i paljenje badnjaka. Razdeljeno je deci 110 omota s voćem i slatkisima. Društvena glazba otsvirala je molitvu i par koračica. 26 XII održala je naša društvena glazba veoma uspeli promenadni koncerat, a naveče je bila akademija. Prostorije doma bile su prepine.

KRALJEVICA. — Rad u društvu. U našem društvu rade intenzivno sve kategorije. Na Silvestrovo priredilo je naše društvo zabavno veče. Nedavno smo priredili i dečju čajanku, kojom prilikom smo deci podelili sokolske znake, koje su deca prikazila s najvećom radošću. Češće održavamo i sokolska sela, koja su dobre posećena. U poslednje vreme dve naše sestre počuhale su i župski predstnici tečaj, čime je opet povećan broj radnih sila u našoj jedinici. Broj vežbačkih kategorija, osobito dece i naraščaja, sve više raste.

LJUBLJANA. — Delovni sestank društvenih načelnikov in načelnic. Načelnstvo Sokolske župe Ljubljana je imelo dne 21. in 22. decembra drugi delovni sestank društvenih načelnikov in načelnice v letu 1935. Vabilo se je odzvalo 33 bratov in 26 sester. Do dobra so se naučili člani svoje prostevanje za župni zlet, članice pa so vadile poleg svojih tudi še za naraščaj.

Brate vaditelje in sestre vaditelje pa pozivljamo, da vlože v novem letu vse svoje sveže moći v priprave za našo župno prireditev, pri čemer se ne sme opušati tudi različnih tečaj. Želimo, da bi z novim letom zavladalo u naših društvenih novo i čim najkrepke življenje.

LJUBLJANA. — Župne smučarske tečme se bodo vrsile u nedeljo dne 19. tek. m., v slučaju neugodnih snižnih razmer pa u nedeljo dne 26. tek. m. pri Sv. Jakobu in Žlebeh pri Mednem.

Tekmovalo se bo u sledećih pano-gah: član: u teku tričlanskih vrst na 12 km, u tekmi posameznikov u smuških likih; članice: u tekmi posameznic u smuku, u tekmi posameznic u smuških likih; moš. nar.: u teku tričlanskih vrst na 4 km, u tekmi posameznikov u smuku; žen. nar.: u tekmi posameznic u smuku, u tekmi posameznic u smuških likih.

Pričetek tekem je ob 8.30 ur. Raz-pored tekem; dopoldne tekme članov in moš. naraščaja u teku ter članice in žen. naraščaja u smuku, popoldne pa tekme moš. naraščaja u smuku ter vseh ostalih oddelkov u smuških likih.

Prijave tekmovalcev z navedbo starosti je poslati na župno načelništvo vsaj do četrtega dne 17. t. m.

LUČ. — Pregled čete. Dne 22. decembra pr. g. obišli su okružni prosvetar br. ing. Turk i okružni načelnik br. Slijepčević Sokolsku četu Luč. Brat Slijepčević održao je s članovima čete uzoran vežbači sat, a brat ing. Turk održao je sednicu s članovima upravnog odbora, na kojoj je dao upute za dalji rad.

BELI MANASTIR. — Posela. Sokolsko društvo Beli Manastir održava kroz celu ovu zimu jedan put nedeljno, svakog utorka, poselo za svoje vežbače. Na posela mogu dolaziti naraščaji i članovi i to samo oni vežbači, koji uredno dolaze na vežbu. Ova posela su se već posetila željena svrha; da vežbači posećuju u večem broju i redovitije vežbače satove, a medu njima se razvija i društvena uzajamnost, druželjubje, bratska ljubav i t. d.

SENJ. — Silvestrovo veče. Na Silvestrovo priredilo je Sokolsko društvo za svoje članove i prijatelje veselo zabavno veče. Osim glazbenih tačaka, dane su humoreske Br. Nušića »Ratni drugovi« i »Kijavica«, te od I. Mitrovića »Staru i novo godinu«, saljive rečitacije i pevanje.

SV. PAVEL PRI PREBOLDU. — Otvoritev lutkovega odra. Sokolsko društvo Sv. Pavel pri Preboldu je otvorilo svoj lastni lutkov oder s predstavo igrice »Gašperček čarobnik. Obisk je bil odličen. Oder je normalno velik u lukama 45 cm, scenerija je lepa in razsvetljava krasna. Oder je zgradi in zrežiral prvo igro br. Košutnik Silvo, ki je meseca avgusta posetil medžupni lut-

kovni tečaj v Ljubljani. Enako zaslužna je steček tudi br. Lojze Kovač iz Ljubljane, ki je s svojo prijaznostjo in bogatimi skušnjami krepko pomagal pri delu.